

O mai bună informare a lucrătorilor migranți prin cooperarea transnațională a sindicatelor – Raport sintetic

Workshop, 8-9 aprilie 2014

Londra, Marea Britanie

Congress Centre, Londra

Cooperarea din cadrul acestui proiect reflectă un mod eficient de a proteja lucrătorii migranți împotriva exploatării, de a aborda problema discriminării și de a dezvolta relațiile dintre țările de origine și cele de destinație. Din 2004, TUC a elaborat informații referitoare la 'Drepturile în domeniul muncii', mai precis la drepturile accesibile la locul de muncă, ce acoperă o gamă largă de teme, precum contractele, salariul de bază și drepturile lucrătorilor. A fost realizată și broșura 'Condițiile de trai și de muncă în Marea Britanie' ['Living and Working in the UK'], ce oferă informații și sfaturi practice legate de încadrarea în muncă, cazare, posibilele abuzuri din partea proprietarilor și deschiderea unui cont bancar. Aceste broșuri au fost distribuite în baza 'Schemei de Înregistrare a Lucrătorilor' (schemă guvernamentală de înregistrare a lucrătorilor din statele A8), care prevedea ca fiecare lucrător înregistrat în temeiul schemei să primească informații despre drepturile sale în domeniul muncii. Lucrătorii migranți au beneficiat de sprijin și prin intermediul Fondului de Modernizare a Sindicatelor, care a finanțat proiecte sindicale menite să organizeze acest tip de lucrători. Cu toate acestea, niciuna dintre aceste forme de sprijin nu mai este disponibilă după ce Schema de Înregistrare a Lucrătorilor a fost anulată în 2011, iar guvernul format în 2010 a desființat Fondul de Modernizare a Sindicatelor.

TUC apreciază că, în deceniile următoare, migrația va fi un fenomen necesar în Europa. În consecință, trebuie să devină una dintre preocupările fundamentale ale sindicatelor. Politica din domeniul migrației ar trebui așadar să nu fie încadrată într-o categorie de sine stătătoare, ci ca parte a contextului mai larg al exploatării și stratificării pieței muncii.

Exploatarea forței de lucru este un fenomen în creștere în Marea Britanie, la care lucrătorii migranți sunt cu totul vulnerabili. Nivelul exploatării este atât de ridicat încât numeroși lucrători migranți nu beneficiază de niciun fel de prestații, cazare sau loc de muncă. Contractele precare au un efect negativ asupra pieței muncii și creează o forță de muncă vulnerabilă. Abuzivele 'contracte cu zero ore de muncă', care până recent nu existau în alte state UE, câștigă tot mai mult teren, asemenea contractelor încheiate cu lucrători pe cont propriu 'fictivi' pentru care angajatorii nu își asumă nicio răspundere.

În această situație se află în special lucrătorii migranți din România, cărora li se permite să lucreze în Marea Britanie doar dacă desfășoară o activitate independentă.

Salariile au fost înghețate în majoritatea domeniilor de activitate, atât în sectorul public, cât și în cel privat; câștigurile mici și numărul insuficient de ore de lucru au făcut ca mulți să fie nevoiți să accepte un al doilea loc de muncă sau slujbe cu fracțiune de normă. Problema este agravată de rata inflației ce depășește veniturile obținute: a crescut atât sărăcia, cât și costul vieții. Lucrătorii sunt vulnerabili în prezent, numărul celor vizați de negocieri colective atingând un minim istoric. Lucrătorii migranți sunt extrem de vulnerabili în acest context deoarece majoritatea lor câștigă mai puțin decât lucrătorii britanici, angajatorii plătindu-i sub nivelul prevăzut de lege.

Lucrătorii migranți sunt descriși ca un țap ispășitor de către mass-media pentru problemele economice cu care se confruntă actualmente Marea Britanie. Sindicatele trebuie să conteste aceste noțiuni propagandiste, oprind astfel blamarea lucrătorilor migranți și responsabilizând guvernul și angajatorii care exploatează întreaga forță de lucru prin practici și politici de ocupare ineficiente. Sindicatele trebuie să conteste stereotipurile mediatiche legate de cine sunt migranții, de unde vin ei și de ce îi apreciem pe unii, și nu pe alții (migranții de rasă albă, cum ar fi cei din Australia sau SUA, sunt rareori prezentați de mass-media ca fiind problematici).

Argumentele vizează adesea costul forței de lucru migrante, când de fapt aceasta contribuie la prosperitatea generală a Marii Britanii. Per ansamblu, lucrătorii migranți sunt tineri de 18-34 de ani, care și-au terminat studiile, sunt sănătoși și apți de muncă. Cu toate acestea, Marea Britanie nu folosește eficient resursele umane reprezentate de lucrătorii migranți. În Marea Britanie, 67% dintre migranții din statele A8 ce dețin o diplomă universitară realizează munci manuale. Situația nu pare a se ameliora, iar nivelul de educație al lucrătorilor migranți crește cu trecerea timpului. Tipurile de slujbe pe care le obțin migranții, în general, nu corespund calificărilor și abilităților lor; prin urmare, riscăm să creăm și să perpetuăm un model ce erodează resursele umane și care va avea consecințe negative pe termen lung.

Sindicatele trebuie să își concentreze eforturile asupra organizării lucrătorilor migranți. Aceștia nu au o tradiție a organizării din cauza condițiilor în care lucrează majoritatea migranților. Numeroși migranți, precum cei ce lucrează în industria alimentară și în agricultură, trăiesc în localități izolate, fiind astfel dificilă consolidarea lor într-o forță colectivă. O soluție este contactarea directă a grupurilor de la nivelul comunităților locale în care migranții sunt activi de obicei, cum ar fi bisericile poloneze și centrele comunitare. Acordând atenție acestor spații, informațiile legate de drepturile din domeniul muncii sunt acum mai accesibile și disponibile în interiorul comunităților din care fac parte migranții.

Un demers ce poate fi realizat la scară națională este crearea unei rețele de suport, concepută astfel încât să răspundă nevoilor specifice ale lucrătorilor migranți. Aceasta ar duce la incluziune prin acorduri încheiate cu centrele naționale din numeroase țări, recunoașterea reciprocă a sindicatelor și

asigurarea sprijinului și solidarității politice. Valoarea resurselor online trebuie explorată mai intens; nu doar ca mijloc de diseminare a sfaturilor practice cu privire la drepturile din domeniul muncii ale lucrătorilor, ci și ca o platformă ce permite crearea unui forum online în care diferiți sindicaliști pot împărtăși din expertiza lor, în încercarea de a depăși diversele bariere cu care se confruntă lucrătorii migranți, ceea ce ar atrage mai mult sprijin politic și economic pentru lucrătorii migranți.

În ciuda lipsei de fonduri, sindicatele din Marea Britanie reprezintă în continuare cele mai mari organizații ale societății civile. Capacitatea de a mobiliza oamenii și sprijinul acordat sunt mai însemnate decât finanțarea propriu-zisă. Trebuie să existe legături mai strânse cu sindicatele din țările de origine ale migranților având în vedere că la nivelul congresului european nu se depun suficiente eforturi pentru a furniza servicii și a se conecta cu aceste comunități. Înființarea unor centre de resurse și puncte de recrutare pentru migranți ar reprezenta un demers benefic atât pentru sindicatele din această țară, cât și pentru lucrătorii migranți de aici; ar contribui de asemenea la informarea lucrătorilor migranți cu privire la sindicate și ar putea atrage implicarea lor în roluri sindicale mult mai active, la nivel de leadership.

Pentru o mai bună comunicare cu lucrătorii migranți, trebuie să identificăm aceste probleme la nivel local și să răspundem nevoilor specifice ale acestora în domenii precise. Comunicarea unu la unu este extrem de importantă, dar trebuie realizată înțelegând și ținând cont de diferențele culturale și de particularitățile lucrătorilor migranți. Întâlnirile directe cu lucrătorii migranți sunt esențiale deoarece, actualmente, în Marea Britanie nu există informații adresate lor. Astfel de informații ar putea înștiința migranții despre drepturile lor din domeniul muncii; unele informații de acest gen sunt disponibile online, dar în multe cazuri lucrătorii migranți nu au acces la Internet sau calculatoare, motiv pentru care este atât de importantă abordarea personalizată. Informațiile existente, sub formă de broșuri, pliante și resurse online, trebuie să fie disponibile într-o varietate de limbi pentru a putea fi completamente accesibile lucrătorilor migranți.

Mai mult, încrederea poate fi o problemă pentru migranții din țările în care sindicatele au o proastă reputație din cauza corupției de la nivel intern și a legăturilor cu mafia. Trebuie să promovăm bunele intenții ale sindicatelor britanice și să accentuăm caracterul lor neexploatare. Continuarea cooperării între sindicate și crearea unei rețele de comunicare vor contribui considerabil la atingerea acestor obiective.

Se pot obține mai multe recomandări printr-o amplă adaptare a politicilor adoptate de unele sindicate. NUT a creat un protocol intern referitor la lucrătorii migranți, în baza căruia membrii NUT află cum pot ajuta un lucrător migrant să se stabilească în Marea Britanie. Există apoi și conceptul de ‘pașaport sindical’ care ar asigura reprezentare sindicală automată lucrătorilor migranți în țara de destinație și viceversa; o astfel de politică este deja disponibilă sub forma unui acord încheiat între UNISON și un sindicat german. Sindicatele ar trebui de asemenea să analizeze posibilitatea oferirii de cursuri de limba engleză lucrătorilor migranți (finanțate cândva, dar nu și în

prezent). Mulți lucrători migranți și-au exprimat dorința de a lua lecții de limba engleză și trebuie să înțelegem faptul că prin capacitatea de a vorbi engleza un lucrător migrant poate dobândi mai multă încredere în el la locul de muncă.